

INFORMAČNÍ

ZPRAVODAJ

KLUB AVHŠ - VN
ZO - 117 SVAZARM PRAHA

ČÍSLO 29

Jak jsme již uvedli v posledním čísle Zpravodaje, bude vzpomenu

20. VÝROČÍ založení • ZO 117. KDPZ

Klubu absolventů Vojenské hudební školy Václava Nejedlého při příležitosti slavnostního VYŘAZENÍ absolventů VHŠ - VN v sobotu dne

18. ČERVENCE 1987 V ROUDNICI n/ Labem

Rada Klubu absolventů VHŠ - VN při ZO 117 KDPZ připravuje na slavnostní vyřazení autobusový ZÁJEZD pro členy / a jejich manželky / naší svazarmovské organizace. Odjezd autobusu bude cao v

8,00 hod. z NÁMĚSTÍ REPUBLIKY PRAHA 1

Zájezd bude celodenní a cestou zpět navštívíme některé pamětihodnosti kraje.

PŘIHLÁŠKY zašlete na adresu: Svazarm ZO 117, Křemencova 7, 110 00 Praha 1, nebo volejte kpt. Babku na tel. číslo Praha 217 kl. 228 89 nejpozději do konce června 1987!

Významné životní jubileum

osloví dne 14. června 1987 dlouholetý člen naší ZO Zasloužilý pracovník v kultuře s. plk. M i r o s l a v H O L Ý, velitel Ústřední hudby ČSLA.

Srdečné blahopřejeme a přejeme hodně zdraví a osobních úspěchů.

Rada Klubu absolventů .

RUDOLF NOVÁČEK

Rudolf Nováček je znám naší hudební veřejností především jako významný vojenský kapelník a autor několika úspěšných pochodů, zejména pochodu CASTALDO. Méně je již známa jeho další umělecká činnost i jeho postavení v tehdejší hudební elitě.

Rudolf Nováček se narodil 7. dubna 1860 v Bele Cerkvi / Vojvodina - Jugoslavie / jako prvorozený syn v rodině učitele hudby, sbornístra a skladatele Martina Josefa Nováčka. M. J. Nováček se ve své tvorbě zabýval především instruktivní pedagogickou literaturou / např. SKOLA HRÝ NA HOUSLE aj. / a úpravami lidových písní. Základy hudebního vzdělání získal Rudolf u svého otce. Roku 1870 přesídlila rodina do Tenešváru, kde "hudba" rodiny Nováčků, tj. Nováček otec a jeho čtyři synové, často vystupovala. V roce 1880 se uskutečnil první koncert této rodinné hudby také v Praze. Rudolf Nováček studoval housle ve třídě prof. Roberta Volkmana na Královské maďarské hudební akademii v Budapešti / 1878 - 1882 /. V roce 1892 byl přijat do houslové třídy prof. Josefa Hellmesbergera a juniora na vídeňské konzervatoři. V té době již působil jako vojenský kapelník u Vojenské hudby 74. pěšího pluku.

V roce 1885 byl přeložen k 28. pěšímu pluku do Prahy, kde působil až do roku 1890. V té době se velmi aktivně podílel na pražském koncertním životě a osobně se sprátilil s Dvořákem, Fibichem a Čajkovským.

Nováček skládal pro vojenskou hudbu 28. pěšího pluku obvyklou taneční a pochodovou hudbu. Kromě toho upravoval soudobou avantgardní hudbu od Wagnera až po Dvořáka. Vedle toho také vznikla řada Nováčkových komorních děl, ku příkladu ... října 1903 v sále budapeštského Pěveckého spolku premiérované čtyřvěté klavírní trio "MUSICA DA SEARÁ".

Do tohoto období spadá časté Nováčkovy dirigentské hostování v Rusku, Belgii, Holandsku a Německu. 1. 12. 1904 měla v Beethovenově síni premiéru jeho čtyřvětá "SINFONIETTA" pro 8 dechových nástrojů. Tyto koncerty v Berlíně byly velice významné a byly pořádány na popud Feruccia Busoniho na podporu soudobé hudby. SINFONIETTA byla kritikou přijata velice příznivě.

V této době se také prohlubují vzájemné styky mezi Busonim a Nováčkem. Manželé Nováčkoví byli častými hosty v domě Busonihovy rodiny. 18. února 1905 měl v sále berlínské pěvecké akademie premiéru Nováčkův KLAVÍRNÍ KVARTET. Hudební kritik Wilhelm Altmann brovnával ve své recenzi dílo se skladbami Antonína Dvořáka. Od roku 1906 žil Nováček v Tenešváru, kde se věnoval skladbě zábavné a pochodové hudby. Rozpad rakousko-uherské monarchie přinesl Nováčkoví, podobně jako i jiným jeho kolegům - vojenským kapelníkům hospodářský nedostatek. Jeho jmenování vojenským kapelníkem 28. armády 28. října 1918 nepřineslo očekávané zlepšení. Nováček se vrátil do Tenešváru, kde řídil orchestr a provozoval komorní hudbu. Smrt jeho přítele Busonihovy v roce 1924 se ho velice dotkla. Roku 1929 přijel Nováček do Prahy, aby se podrobil operaci. 12. srpna v Praze skonal. Jeho ostatky byly převezeny do Tenešváru, jeho pozůstatosti zůstaly zčásti v Praze, zčásti v zahraničí v soukromém držení.

Jaroslav Hagen .

KONCERTY

Ohlédnutí za zimní koncertní sezónou 1987 pražských dechových orchestrů čs. ozbrojených sil

V jedenácti koncertech v době od 11. ledna do 22. března 87, které se kopaly v kulturním domě LÁDVI v Praze - Báblicích, vystoupila ÚH ČSLA 4x, ÚH FMV 3x, PH Praha 3x a velký dechový orchestr VHS - VN v rámci absolventského vystoupení žáků 1x. Společným jmenovatelem všech koncertů včetně nové nastupující generace vojenských hudebníků - posluchačů VHS VN byla vysoká umělecká úroveň, která jen potvrzuje skutečnost, že výkony předních armádních orchestrů jsou srovnatelné se světovou špičkou v oblasti dechové hudby.

Programovou náplň koncertů lze zjednodušeně rozdělit do tří kategorií: skladby jubilejní 87 - novinky a transkripce. Jubilejních, kterých je letos vskutku hodně, jen namátkou Josef Matěj / 65 /, Ladislav Vít / 60 /, Karel Vlček / 65 /, Zdeněk Jonák / 70 /, Jaroslav Šesták - Marek / 70 / a Miroslav Juchelka / 65 /, byli na koncertech bohatě zastoupeni jak skladbami mnohokrát již slyšenými, tak i novou tvorbou.

Z nové tvorby to byla především rozsáhlejší skladba Josefa Matěje VESNA NA LAŠSKU, která svým způsobem představuje nový typ české koncertně posluchové symfonické dechové hudby. Zvukově zajímavými novinkami se v této sezóně představilo nové autorské duo Ladislav Vít - Jaroslav Marek a to náročnější skladbou NÁLADY / v provedení ÚH ČSLA za řízení pplk. Jindřicha Brejčka / a skladbou pro solový fagot s doprovodem dechového orchestru FAGOTELLOU / sólista Jaroslav Krčín, ÚH FMV za řízení plk. Stanislava Horáka /.

Novinkami mezi transkripcemi bylo Ravelovo BOLERO / arr. mjr. Karel Bělohoubek. Úprava je mistrovskou ukázkou aranžérské práce pro symfonický dechový orchestr, která odkryla další výrazové možnosti dechového orchestru. Vedle toho je rovněž nezanedbatelný počet existujících skladeb našich skladatelů, koncipovaných v tendencích koncertně posluchové až symfonické dechové hudby - to vše by mohlo být dostatečnou odpovědí nikoliv ojedinělým názorům, které by dechovou hudbu nejraději "zahaly" jen do tanečních sálů a prisoudily by jí pouze taneční a pochodovou funkci.

Světový vývoj dechové hudby směřuje k novému pojetí i změně její funkčnosti, kde dominantní postavení má právě posluchový typ a naopak ztrácí na významu taneční dechová hudba. Vedle toho samozřejmě v novém pojetí zůstává typ hudby pochodové jako nezastupitelný.

-jm-

Na stejné téma nám též poslal příspěvek i člen Filmového symf. orchestru Praha František Z e l e n k a /absolvent VHS ročník 1946 - 48 /, z jehož dopisu uvádíme:

Vám, kteří nemáte tu možnost na koncerty Vojenských hudeb v Praze chodit, chci vám něco o těchto koncertech napsat.

Koncerty se přádají v zimním období v Kulturním domě v Praze

- LÁDVÍ. Jsou ve velmi krásném a příjemném prostředí a v dobře akustickém sále. Orchester zde zní velmi měkce, plasticky a vyrovnaně ve zvuku.

V neděli 8. března 1987 se v Ládví představila svým absolventským koncertem Vojenská hudební škola - VM z Roudice n/L. Tento koncert má vždy svoji zvláštní neopakovatelnou atmosféru očekávání, napětí a zdravou muzikantskou nervozitu jak se koncert vyvíjí.

Jako každý rok jejich absolventský koncert zahájil slavnostní pochod Víta Nejedlého "VÍTEZSTVÍ BUDE NAŠE". Představilo se i několik sólistů / flétna, klarinet, xylofon, křídlovka, tenor, pozouny /. Celkový program byl do jisté míry v některých skladbách náročný, jako na příklad "SLAVNOSTNÍ PŘEDHRA" D. Šostakoviče, která byla velmi dobře zahrána.

Myslím, že letošní absolventský koncert byl velmi úspěšný a splnil očekávání svých profesorů, velitele školy a všech přítomných posluchačů. Proto patří dík a uznání veliteli školy plk. Zdenku S v i t á k o v i a všem jeho spolupracovníkům.

My posluchači starších ročníků - absolventi VHS - kteří jsme byli přítomni na tomto koncertě si vždy při této příležitosti připomeneme naše vojenské a hudební začátky. Vojenská hudební škola nám dala dobré, zdravé a pevné základy, na kterých se vždy dalo a dá stavět ať ve vojenském či civilním povolání.

OPRAVA

Ve Zpravodaji číslo 28 došlo při opisování textu k omylu, za který se autorovi omlouváme. V článku POSÁDKOVÁ HUDBA O L O M O U C si proto opravte ve 3 odstavci 3 větu takto:

Dále zde do dnešní doby defilují jména kapelníků a dirigentů jako Karel Truxa, Adolf Hamerský, Karel Pitra, František Mavrátíl, hudební teoretik PhDr. Robert Šálek, Jindřich Zbožíněk a Jan Forman. Od roku 1973 stojí v čele Posádkové hudby Olomouc mjr. Otto Vymětal nejprve a dirigentem Václavem Palíčkou a později Josefem Štěpánkem.

ÚMRTÍ

František S l e p i š k a, nar. 1918, zemřel 13.9.1986
Jaroslav K r a j n í k, nar. 1918, zemřel 27.2.1987
Ladislav G e b r, nar. 1915
Rudolf Č e c h - B o h m, nar. 1908

ve zkratce

Skladby českých autorů i české motivy ve zpracování zahraničních skladatelů i aranžérů zůstávají stále hojně zastoupeny v repertoáru zahraničních dechových orchestrů. V programu jubilejního koncertu ke 150 výročí založení dechového orchestru ve Sv. Janu v Pongau / Rakousko / byl uveden známý pochod OLYMPIA od Jaroslava L a b s k é h o i směs známých polek pod názvem OD CHEBU PO VLTAVU v úpravě Siegfrieda R u n d e l a

Hudební vydavatelství ADLER v Bad Aussee / Rakousko / vydává v nových úpravách známé a oblíbené skladby Johana STRAUSSA st. i jeho syna. Ke spolupráci byli přizváni renomovaní aranžéři, jako na příklad A.G. Sollferner, Siegfried Szeman, Rudolf Topf a W. Schilcher.

- mn -